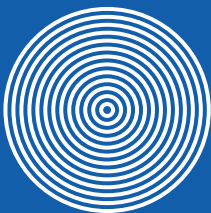


slovenska
filharmonija



Nazaj v prihodnost

**Koncert ob 30-letnici
Zbora Slovenske filharmonije**





Zbora
Slovenske
filharmonije

slovenska
filharmonija

Nazaj v prihodnost

Spletni koncert

ob 30-letnici Zbora Slovenske filharmonije

v živo na www.filharmonija.si

5. marec 2021 ob 19.30
Dvorana Marjana Kozine
Slovenska filharmonija

Zbor Slovenske filharmonije
Jerica Bukovec dirigentka



Daniel Lagkhner (2. pol. 16. st.–po 1607)

Alleluia. Tulerunt Dominum

Aleluja. Mojega Gospoda so odnesli

Jacobus Handl - Gallus (1550–1591)

Ave verum corpus | Pozdravljeno, Rešnje telo

Quo mihi crude dolor | Čemu, kruta bolečina

Georg Prenner (ok. 1585–1641)

Conceptio est hodie | Danes je spočetje

Gabriel Plautzius (ok. 1585–1641)

Vidi speciosam | Videl sem lepotico

Gregor Klančič orgle

Lars Edlund (1922–2013)

Gloria | Slava

Robert Kožar tenor



Hugo Wolf (1860–1903)

Sechs geistliche Lieder

Šest duhovnih pesmi (izbor)

Einkehr | Vrnitev

Resignation | Resignacija

Ergebung | Izročitev

Francis Poulenc (1899–1963)

***Sept chansons* | Sedem pesmi**

La blanche neige | Beli sneg

A peine défigurée | Dober dan žalost

Par une nuit nouvelle | V novi noči

Gašper Banovec tenor

Matevž Kink bariton

Tous les droits | Vse pravice

Belle et ressemblante | Lepa in podobna

Marie | Marie

Luire | Lesket

Polona Plaznik sopran

Katarina Lenarčič sopran

Urška Bernik alt



Kakor nam pove že naslov nocojšnjega koncerta ob 30-letnici Zbora Slovenske filharmonije – *Nazaj v prihodnost* –, ta zvočni dogodek s pogledom, zazrtim naprej, zajema iz preteklosti in samih začetkov delovanja sestava. Tako prinaša izbor vokalnih mojstrov in skladateljev iz slovenskega in širšega evropskega prostora od renesanse do 20. stoletja; številne od njih so zazvenele tudi v čisto prvi sezoni Vokalnega abonmaja.

O skladatelju **Danielu Lagkhnerju** (Lacknerju), ki se je rodil v 2. polovici 16. stoletja v Mariboru, vemo zelo malo. Že dolgo pred letom 1600 se omenja kot glasbenik pri baronu Losensteinu v Loosdorfu na Nižjem Avstrijskem. Deloval je tudi v povezavi s tamkajšnjo protestantsko cerkvijo in ugledno latinsko šolo. V Loosdorfu je Lagkhner bival najmanj do leta 1607, nadaljnjih virov o njem pa ni. Jože Sivec, ki je uredil kritično izdajo njegovih skladb, je menil, da je bil Lagkhner kot skladatelj zelo plodovit: do 2. svetovne vojne so se ohranile štiri zbirke njegovih skladb, ki so izšle v Nürnbergu, ob teh pa še nekaj posameznih del. Del te zapuščine vojne žal ni preživel; danes v celoti obstajata samo še zbirki *Soboles musica* (*Glasbena mladika*) iz leta 1602 in *Flores Jessaei* (*Jesejevo cvetje*, 1606), zbirka *Semina florum Jessaeorum* (*Semena Jesejevega cvetja*) iz leta 1607 pa je močno okrnjena.

Obe ‚Jesejevi‘ zbirki sta preprostejši in sta verjetno služili predvsem rabi za šolske namene. *Soboles musica* pa je obsežnejša zbirka 28 del, ki vsebuje štiri- do osemglasne latinske zборе, z izjemo dveh namenjene prazničnemu bogoslužju. Večinoma so v njih uglasbena liturgična besedila, ki temeljijo na svetopisemskih odlomkih. To so moteti v pretežno renesančnem slogu, a že pod vplivi poznorenesančnih in zgodnjebaročnih tokov, z večjo uporabo kromatike in značilnim dvozborem, ki najbolj



Foto: Irena Herak

Zbor Slovenske filharmonije, 2001

pride do izraza v osemglasnih kompozicijah, kakršna je **Alleluia. Tulerunt Dominum** (*Aleluja. Mojega Gospoda so odnesli*). Motet prikazuje prvo srečanje Marije Magdalene in Kristusa pri grobu: žene pridejo mazilit truplo in ga ne najdejo, Magdalena pa se s Kristusom pogovarja, a ga ne prepozna, čeprav oznanilo vstajenja že pozvanja v besedi »aleluja«.

Popolnih virov nimamo niti za na Kranjskem rojenega **Jacobusa Handla - Gallusa**, enega najplodovitejših evropskih skladateljev druge polovice 16. stoletja. Sredi šestdesetih let 16. stoletja je bil verjetno pevec v samostanu Melk, pozneje pa je deloval tudi v drugih samostanih v Avstriji, na Moravskem in Češkem. Leta 1580 je postal vodja zbora glasbene kapele škofa Stanislava Pavlovskega v Olomucu in Kroměřížu ter tam morda deloval tudi kot organist. Od leta 1585 je bil kantor



cerkve sv. Jana na Bregu v Pragi, kjer je tudi osebno nadziral izdaje svojih del. Je avtor maš, zbirke motetov za celo liturgično leto *Opus musicum* ter zbirke madrigalov s poučnimi in moralističnimi vsebinami. Gallusova dela so slovela po srednji, vzhodni in severni Evropi, izvajali so jih celo v protestantskih okoljih, saj je bil velik mojster kontrapunktskega vodenja linij, učinkovite izrabe ritma in recitacije besedila ter kromatike, s čimer je ustvaril dramatsko prepričljiva dela.

Osemglasni motet ***Ave verum corpus*** (*Pozdravljeno, Rešnje telo*) je izšel v tretjem zvezku zbirke *Opus musicum*, v razdelku skladb o Sveti Trojici in Rešnjem telesu, in je uglasbitev besedila evharistične molitve. Zbora si podajanje besedila in glasbe sprva zaporedoma izmenjujeta med seboj, dokler se v prošnji »bodi z nami« ne združita v učinkovitem osemglasnem zaključku.

Podobno kakor Lagkhnerjeva skladba se tudi Gallusov dvozborski motet ***Quo mihi crude dolor*** (*Čemu, kruta bolečina*) navdihuje pri Magdaleninem srečanju z vstalim Kristusom: njun dialog je dialog med zboroma, v katerem v prvem slišimo Magdalenina vprašanja in iskanja, v drugem pa v odmevu kratke in jasne Kristusove odgovore. Motet iz druge knjige *Opus musicum* se nahaja med skladbami za velikonočni čas; Edo Škulj meni, da je bil ta s še drugim dialoškim motetom del nekega velikonočnega prizora, saj so bile v Gallusovem času priljubljene *historiae*, ki so po vzoru pasijonov opisovale velikonočne dogodke na dramatičen način.

Georgius (Georg) Prenner, z greciziranim priimkom Pyrenaeus, se je rodil kmalu po letu 1500 v Ljubljani in je ob Gallusu najvidnejši skladatelj 16. stoletja s slovenskih tal (v matrikah dunajske univerze je bil označen kot Carniolus). Glasbeno in teološko se je verjetno izobraževal na Dunaju ali v Pragi. Prvi podatek o njem je iz leta 1551, ko je bil kopist v praški dvorni kapeli



Foto: Irena Herak

Zbor Slovenske filharmonije, 2001

nadvojvode in češkega kralja Maksimilijana, v čigar službi je ostal še pozneje, ko je ta postal cesar Maksimilijan II. Leta 1560 je postal dvorni kaplan, najkasneje od leta 1564 pa je bil najvišji dvorni kaplan in miloščinar in tako očitno oseba visokega zaupanja. Čeprav sta mu bila podeljena še visoka naslova ceremoniarja (1572) in cesarskega svetnika (1587), je leta 1572 zapustil dvor in po cesarjevem posredovanju kot vnet protireformator najprej postal predstojnik avguštinskega samostana sv. Doroteje na Dunaju, leta 1578 pa predstojnik samostana Herzogenburg na Nižjem Avstrijskem, kjer je služboval do smrti. Umrli je leta 1590 v St. Pöltnu.

Prenner je verjetno komponiral le v času svojega službovanja na dvoru, a v tem obdobju se je izkazal kot plodovit skladatelj. Njegove skladbe so izšle v sočasnih antologijah, tako med drugim v odmevnih in reprezentativnih zbirkah *Thesaurus musicus (Glasbeni*



zaklad), II–IV (Nürnberg, 1564), in *Novus atque catholicus thesaurus musicus* (*Novi in katoliški glasbeni zaklad*), III–V (Benetke, 1568), ki sta bili razširjeni po vsej Evropi. Prennerjevi moteti so se tu pojavili v družbi del največjih mojstrov, kot so bili Clemens non Papa, Josquin, Isaac, Vaet, Gombert, Regnart, Arcadelt in de Wert. Bil je tudi nosilec posvetil skladb, nekateri skladatelji so njegova dela citirali, poleg tega pa se je ohranilo kar nekaj prepisov njegovih del, kar priča o njihovi razširjenosti in ugledu. Prenner je komponiral motete za tri do sedem glasov, večinoma na liturgična besedila, zelo opazno pa je pri njem čaščenje Marije in svetnikov. Med motete z marijansko vsebino sodi tudi **Conceptio est hodie** (*Danes je spočetje*). Čeprav je praznik brezmadežnega spočetja Device Marije z dogmo popolnoma uradno mesto dobil šele v 19. stoletju, se je z marijanskim čiščenjem visokega in poznega srednjega veka uveljavil že veliko prej. Za skladbo je značilna imitacija, v kateri se posamezni deli uglasbenega teksta tekoče navezujejo drug na drugega, obenem pa se posamezni odseki besedila retorično učinkovito ponavljajo v vedno drugih konstelacijah in na vedno drugih tonskih višinah.

Tudi **Gabriel Plautzius** sodi med skladatelje, katerih delovanje je povezano s širšim evropskim prostorom. Leta 1612 se »Gabriel Blautz aus Laubach« omenja med glasbeniki kapele volilnega kneza v Mainzu, za katero je sodelavce skrbno izbiral mainški nadškof in volilni knez Johann Schweickhardt von Kronberg. Leta 1621 je v Aschaffenburgu izšla njegova zbirka *Flosculus vernalis* (*Pomladna cvetka*), ki na naslovnici navaja skladateljevo kranjsko poreklo (»Gabriele Plavtzio Carniolo«); omenja se tudi, da je zbirko leta 1622 poslal opatu benediktinskega samostana v Schwarzbachu na Majni. Od tega časa dalje v virih o njem ni jasnih podatkov, vemo pa, da je bolehal za vodenico. Umrl je leta 1641 v Mainzu; v mrliški knjigi župnije sv. Petra se omenja



kot »odličen kapelnik mainškega škofa, najizbranejši v glasbenih instrumentih, brez tekmeča v umetnosti komponiranja z deset in dvanajst glasovi« (odlomek je prevedel F. Baraga).

Zbirka *Flosculus vernalis* vsebuje skladbe za tri do osem glasov z bassom continuom. Veliko je skladb na marijanska besedila in večinoma so zasnovane v *stile antico*, ozirajoče se v glasbo 16. stoletja, s pogosto rabo ternarnih proporcev in koralnih citatov. Plautziusova glasba stoji na pragu baročnega duhovnega koncerta, vendar vanj še ni popolnoma vstopila. V zbirki je izšla tudi skladba **Vidi speciosam** (*Videl sem leptico*) za osemglasni zbor (ki občasno postane dvozborje dveh štiriglasnih zborov) in continuo. Liturgično besedilo, ki zajema predvsem iz svetopisemske *Visoke pesmi*, je uglasbeno z veliko pozornostjo do ‚naglasa‘ latinskih besed, prinaša pa tudi številna tonska slikanja posameznih besed (kakor je npr. značilen vzpon na »ascendentem«). Posebno glasbeno mehko in lepoto, ki se mnogokrat pojavlja v uglasbitvah marijanskih besedil in besedil iz *Visoke pesmi* tega časa in jo povezujemo z Marijo, pa delu dajejo tonaliteta z ‚mehkim‘ b-jem in pogosto uporabljeni ‚nižaji‘.

Lars Edlund je bil švedski organist, skladatelj in glasbeni pedagog. Glasbo je študiral na Scholi cantorum v Baslu v Švici z Ino Lohr, eno najvplivnejših pedagoginj v zgodovini te ustanove. Verjetno se je tudi pod njenim vplivom navdušil nad gregorijanskim koralom; kasneje v življenju je konvertiral v katolištvo. V zgodnjih štiridesetih letih je Edlund deloval kot cerkveni glasbenik, poleg tega pa je tudi poučeval na Kraljevi akademiji za glasbo v Stockholmu. Po letu 1971 se je posvetil izključno komponiranju. Leta 1975 je bil izvoljen za člana Kraljeve švedske akademije za glasbo. Večina njegovih del so vokalne kompozicije, od katerih imajo mnoge religiozno



ali eksistencialistično vsebino, napisal pa je tudi atonalni delovni zvezek za *a vista* petje po notah *Modus novus*. Nekatero njegovo skladbo najdemo v himnalu Švedske cerkve iz leta 1986, številne kompozicije pa so zajete tudi na posnetkih zborovskih antologij, predvsem antologij cerkvene glasbe. **Gloria** (*Slava*) za zbor in solo tenor iz prelomnega leta 1971 je zvočno in ritmično bogata atonalna uglasbitev latinskega liturgičnega besedila. Uvaja jo virtuozni solistični tenorski part, ki prevzema vlogo (podaljšane) tradicionalne intonacije.

V Slovenj Gradcu rojeni **Hugo Wolf** (oče je bil nemškega rodu, mati pa Slovenka) je znan predvsem kot eden največjih skladateljev samospeva, njegov izjemni občutek za poezijo in njeno uglasbitev pa je očitno tudi v njegovih zborovskih delih. Prvo glasbeno izobrazbo je dobil od očeta Philippa, ljubiteljskega glasbenika. V šolah ni bil uspešen, zanimala ga je le glasba, in nazadnje je leta 1875 odšel na dunajski konservatorij študirat klavir z Wilhelmom Schennerjem ter harmonijo in kompozicijo z Robertom Fuchsom. Na konservatoriju se je sprva izkazal, spoprijateljil se je z Mahlerjem in obiskoval opero, oboževal je Wagnerja in se osamosvajal vpliv dunajskega klasicizma in tudi romantike. Marca 1877 je bil iz ustanove izključen zaradi kršenja discipline. Ko se je zatem vrnil na Dunaj kot glasbeni učitelj, sta mu njegov talent in šarm priborila vstop v umetniške kroge in v premožne hiše, kjer je našel razumevajoče delodajalce in mecene, pa tudi umetniške prijatelje. Po spominih Alme Mahler ga je prav eden izmed njih najverjetneje leta 1878 peljal v bordel, kjer se je nalezel sifilisa: usodna bolezen ga je po devetih letih pahnila v norost (tudi Wolf je bil model za Adriana Leverkühna v Mannovem *Doktorju Faustu*) in prezgodnjo smrt leta 1903.

Ironija usode je hotela, da se je Wolf leta 1878 tudi zaljubil – v črno laso lepotico Vally Franck, sorodnico



družine Lang, ki je skladatelja kasneje močno podpirala. Zveza s Franckovo je pomenila navdih za nekatera njegova najboljša dela, dokler je ni prav ona s pismom dokončno prekinila leta 1881, malo pred Wolfovim enaindvajsetim rojstnim dnevom. Skladatelj je svoje zlomljeno srce morda prelil tudi v šest izjemnih zborov ciklusa **Sechs geistliche Lieder** (*Šest duhovnih pesmi*) na besedila Josepha von Eichendorffa, ki so nastali v tem letu. Duhovno trpljenje lirskega subjekta, »ranjenega na smrt«, je izraz skladateljevega osebnega trpljenja. Wolf si je delo zamislil kot zaključen programski cikel in je v ta namen spremenil izvirne naslove nekaterih pesmi. Čeprav je imel objavo teh zborov večkrat v mislih, so po neki kopiji izšli šele posthumno, leta 1903, po izvirnem Wolfovem zapisu pa še kasneje. Leta 1903 so lepi *Erhebung* (*Povzdignjenje*) iz tega cikla izvedli v dunajski Votivni cerkvi na Wolfovem pogrebu.

Francis Poulenc sodi med najpomembnejše zborovske skladatelje 20. stoletja. A v začetku svoje skladateljske poti se je z ‚zastarelo‘ zborovsko glasbo zelo malo ukvarjal in se posvečal predvsem ustvarjanju za najrazličnejše instrumentalne zasedbe in klavir. V drugi polovici svojega življenja je zaradi številnih prelomnih dogodkov (med drugim je leta 1936 v avtomobilski nesreči izgubil bližnjega prijatelja in našel vero) začel ustvarjati več vokalne in sakralne glasbe; tu je njegov izraz postal skoraj mističen, popolnoma drugačen kakor prej. V tem času je začel odkrivati tudi duhovno in posvetno literaturo in poezijo, največja spodbuda za zborovsko komponiranje pa je bila morda izvedba Monteverdijevih madrigalov pod vodstvom znamenite Nadie Boulanger.

Zaradi njegovih zborov so ga konservativni glasbeniki napadali kot preveč modernega, modernisti so ga imeli za nazadnjaškega, sam Poulenc pa je ob koncu



življenja dejal: »Mislim, da sem v zborovsko glasbo položil najboljši in najizvirnejši del sebe.« Menil je, da bodo zborovska dela tista, ki ga bodo preživela, saj je ob dobrem poznavanju harmonije in moderne glasbe znal pisati lepe melodije, ki so šle hitro v uho.

Cikel **Sept chansons** (*Sedem pesmi*) iz leta 1936 na besedila Poulencovega sodobnika Paula Éluarda in Guillaumea Apollinairea, pesnika prvih dveh desetletij 20. stoletja, je eden njegovih najzgodnejših poskusov v tej skladateljski zvrsti. Kakor njegovi številni drugi posvetni zbori se tudi ti zgledujejo po renesančni francoski šansoni, predvsem po delih Clémenta Janequina. Poulenc se je komponiranja lotil z veliko občutljivostjo za deklamacijo in vsebino besedila ter melodično fraziranje, ki se približa enigmatičnim, včasih nekoliko hudomušnim, spet drugič pa skorajda surrealističnim besedilom. Cikel je nastal po naročilu Andréja Latarjeta, moža pianistke Suzanne Latarjet, ki ji je Poulenc posvetil svoje prvo delo. Latarjetova sta imela na svojem domu v Lyonu glasbeni salon in André je od Poulenca želel skladbe, ki bi jih lahko pel njegov zbor Chanteurs de Lyon. Vsak zbor se nanaša na posamezen del telesa (roke, obraz, prsi, oči, obraz, roke in lasje, rame) in tako na poseben način že nakazuje Poulencovo kasnejšo kantato *Figure humaine* (*Človeška figura*) iz leta 1943, ko pa je skladatelj že zaznamovala izkušnja 2. svetovne vojne.

Katarina Šter



Foto: Dražen Štader

Jerica Bukovec

Jerica Bukovec je diplomirala na ljubljanski Akademiji za glasbo. V okviru študijske izmenjave je v švedskem Malmöju eno leto študirala zborovsko dirigiranje v razredu Dana-Olofa Stenlunda. Študij je nadaljevala na Kraljevi akademiji za glasbo v Stockholmu, kjer je v razredu Andersa Ebyja zaključila magistrski študij zborovskega dirigiranja in se pri istem profesorju izobraževala še dodatno leto. Na Švedskem je umetniško ustvarjala z zasedbo 16 poklicnih glasbenikov, snemala in pripravila koncert s Švedskim radijskim zborom, koncertirala z Berlinskim radijskim zborom in bila v zadnjih dveh letih dirigentska trem zborom v Stockholmu (KFUMs Kammarkör, Stockholms Kammarkör in moški zbor Stockholms Studentsångare). Po vrnitvi v Slovenijo je bila umetniška vodja Komornega zbora Ave, sodelovala pa je tudi s Komornim zborom RTV Slovenija in Slovenskim otroškim zborom (SOZ).



Od leta 2015 uspešno vodi APZ Tone Tomšič Univerze v Ljubljani. Z zborom je izvedla številne odmevne projekte ter uspešno nastopila na domačih in mednarodnih tekmovalnih odrih. Leta 2017 je sodelovala tudi z zasedbo MD7 in Slovenskim komornim glasbenim gledališčem pri uprizoritvi operne črne komedije za tri igralce, tri privide in tolkala *Božji delec* skladatelja Pavla Mihelčiča. Od novembra 2018 je stalna gostujoča dirigentka Zbora Slovenske filharmonije.

Jerica Bukovec je s svojimi zbori dosegla odlične uvrstitve na mednarodnih tekmovanjih. Na tekmovanju za mlade zborovske dirigente Europa Cantat v Ljubljani je leta 2009 osvojila tretje mesto, na tekmovanju za nagrado Erica Ericsona v Stockholmu pa se je leta 2010 uvrstila med tri finaliste. Za svojo nadarjenost je prejela različne štipendije, med drugim kar štirikrat štipendijo Kraljeve akademije za glasbo v Stockholmu, je pa tudi dobitnica štipendij Ministrstva za kulturo Republike Slovenije in Glasbene matice Ljubljana ter štipendij Erica Ericsona in Dana-Olofa Stenlunda. Leta 2020 je bila odlikovana z zlatim znakom za izjemno odmevne enkratne ustvarjalne ali poustvarjalne dosežke, ki ga podeljuje Javni sklad RS za kulturne dejavnosti.



Zbor Slovenske filharmonije je bil kot poklicni koncertni zbor z imenom Slovenski komorni zbor ustanovljen leta 1991, v okviru Slovenske filharmonije pa deluje od leta 1998. Prva vaja zbora je bila v ponedeljek, 4. marca 1991; danes je od prvotne zasedbe v zboru še pet članov. Od ustanovitve spomladi 1991 ga je do jeseni 2009 vodil dr. Mirko Cuderman, od sezone 2009/10 naprej pa dirigenta Martina Batič in Steffen Schreyer, ki je bil do izteka sezone 2011/12 šef dirigent zbora. V sezoni 2012/13 je Martina Batič v celoti prevzela umetniško vodenje, ki je trajalo do konca leta 2017. V letu 2018 je to funkcijo opravljal Gregor Klančič, od februarja 2019 do aprila 2020 je zbor umetniško vodil dr. Borut Smrekar, od maja 2020 je Gregor Klančič ponovno prevzel to funkcijo.

Osrednje umetniško poslanstvo Zbora Slovenske filharmonije je izvajanje raznovrstne zborovske glasbe. Njegov osrednji koncertni cikel je bil do sezone 2020/21 Vokalni abonma, nato se je preoblikoval v dva nova abonmajska sklopa: Vokalno-instrumentalni program in Pretežno vokalni cikel. Zbor nastopa tudi v abonmajih in na posameznih koncertih Orkestra Slovenske filharmonije ter z drugimi slovenskimi in tujimi orkestri. Tako bogati slovensko poudarjalnost ter omogoča občinstvu spoznavanje uveljavljenih domačih in tujih dirigentov, solistov in instrumentalistov.

Od ustanovitve do danes so zboru poleg najvidnejših slovenskih dirigirali številni ugledni tuji dirigenti: Hans Bernhard, Tonči Bilić, Julia Selina Blank, Herbert Böck, Béni Csillag, Anders Eby, legendarni Eric Ericson, Gary Graden, Peter Gruber, Milan Horvat, Tõnu Kaljuste, Vladimir Kranjčević, Stephen Layton, Hans Leenders, Paul Van Nevel, Grete Pedersen, Johannes Prinz, Kaspars Putniņš, Lorenzo Ramos, Ragnar Rasmussen, Bart Van Reyn, Josef Scheidegger, Wolfgang Seeliger, Holger Speck, Robert Sund, Kurt Suttner, Jonathan Talberg, Günther Theuring, Gabor Ugrin in James Wood.



Foto: Darja Štravs Tisu

Zbor Slovenske filharmonije

V preteklih letih je zbor posnel in izdal antologijo slovenske posvetne in duhovne glasbe, kar še vedno dopolnjuje s snemanji del sodobnih slovenskih skladateljev. Diskografija obsega več kot 80 zgoščenk v zbirkah *Musica sacra Slovenica* in *Slovenska zborovska glasba*. Jeseni leta 2012 sta Orkester in Zbor Slovenske filharmonije po uspešni evropski turneji s koncertno izvedbo opere *Jolanta* Petra Iljiča Čajkovskega delo posnela za slovito založbo Deutsche Grammophon. Od leta 2014 do danes pa so v izvedbi zbora izšle še tri avtorske plošče skladateljev Ambroža Čopija, Damijana Močnika in Katarine Pustinek Rakar pod vodstvom dirigentov Martine Batič, Boruta Smrekarja in Sebastjana Vrhovnika.

Zbor Slovenske filharmonije je od maja 2016 polnopravni član Evropskega združenja profesionalnih pevskih zborov TENSO.



Daniel Lagkhner

Alleluia. Tulerunt Dominum

Svetopisemsko besedilo; Jn 20,13 in 15

Alleluia. Tulerunt Dominum meum – alleluia –
et nescio ubi posuerunt eum – alleluia.
Si tu sustulisti eum, dicito mihi – alleluia –
et ego eum tollam – alleluia.

Aleluja. Mojega Gospoda so odnesli

Slovenski standardni prevod 3

Aleluja. Mojega Gospoda so odnesli – aleluja –
in ne vem, kam so ga položili – aleluja.
Če si ga ti odnesel, mi povej – aleluja –
in ga bom jaz odnesla – aleluja.

Jacobus Handl - Gallus

Ave verum corpus

Evharistična molitev, ok. 1300

Ave, verum corpus, natum de Maria virgine.
Vere passum, immolatum in cruce pro homine.
Cujus latus perforatum unda fluxit et sanguine.
Esto nobis praegustatum in mortis examine.



Pozdravljeno, Rešnje telo

Prevedel Marijan Smolik

Pozdravljeno, Rešnje telo, rojeno iz Device Marije.
Zares si trpelo, darovano na križu za nas ljudi.
Iz tvoje prebodene strani sta tekli kri in voda,
bodi nam hrana v smrtnem boju.

Quo mihi crude dolor

Neznani avtor

Quo mihi crude dolor tantum dominare?

Minare.

Quid miner, exhaurit viscera clamor?

Amor.

Haurit amor verum? Unde mihi responsio?

Sponso.

Vitane jam sponso sit sua reddita?

Ita.

Ah, spes vana, echo dum dicta reverberat.

Errat.

Ergo hic quem lacrimis mens mea quaerit?

Erit.

Num capis hos gemitus, tumulo dum clauderis?

Audis.

At mihi quis saxum hoc inde levabit?

Abit.

Vere abit, ingrediar; sed ubi tu, Christe?

Resiste.

Me fugis, o quaenam te fovet ora?

Mora.

Rumpe moras, oro, miserere gementis.

Ementis.

Heu, emptum est frustra, te nisi inungat.

Agat.

Ad quid agat, dum te complexibus obstrahis.

Adsis.



O mea vita, decus, subsidium fave.
Ave.
O mihi quos peperit, Jesu dulcissime,
luctus mors tua,
quam mentem fixit acerba meam!
Jam lacrimis stat vena meis, dolor excidit omnis,
te redeunte redit gloria, Christe, mea.
Haecine discipulis vis gaudia perfero?
Ferto.
Curro, feram cunctis dulce levamen.
Amen.

Čemu, kruta bolečina

Prevedel Martin Benedik

Čemu, kruta bolečina, mi toliko gospoduješ?
Groziš.
Kaj naj grozim, srce se mi para od vpitja?
Od ljubezni.
Pa se v resnici od ljubezni? Od kod meni odgovor?
Od ženina.
Ali je bilo ženinu že vrnjeno njegovo življenje?
Že.
Oh, ali je prazno upanje, ko odmev nazaj prinaša besede?
Se moti.
Torej ta, katerega moja duša išče s solzami?
Saj bo.
Ali razumeš te vzdihne, medtem ko si v grobu zaprt?
Slišiš.
Toda kaj bo meni odstranilo ta kamen?
Odhaja.
Zares odhaja, vstopila bom, toda kje si ti, Kristus?
Ostani.
Bežiš pred mano, le kateri košček zemlje te varuje?
Zadržuje.



Strgaj ovire, prosim, usmili se žalujoče.

Ki je nakupila.

Joj, zaman je bilo kupljeno, če ne boš maziljen ti.

Gotovo.

Toda čemu naj bo, dokler se izmikaš objemom?

Pridi.

O moje življenje, ponos, pomoč, stoj mi ob strani.

Pozdravljen.

O kakšno boleost mi je, Jezus najdražji,

povzročila tvoja smrt,

kako kruto je prizadela mojo dušo!

Mojim solzam je že prizanešeno, vsa bolečina izginja,

ko se vračaš ti, Kristus, se vrača tudi moja slava.

Ali hočeš, da to silno veselje prenesem učencem?

Ponesi.

Tečem, vsem bom ponesla sladko olajšanje.

Amen.

Georg Prenner

Conceptio est hodie

Neznani avtor

Conceptio est hodie Sanctae Mariae Virginis,

cujus vita inclita

cunctas illustrat ecclesias.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Danes je spočetje

Prevod neznanega avtorja

Danes je spočetje svete Marije Device,

katere čudovito življenje

razsvetljuje vse cerkve.

Sveta Marija, prosi za nas.



Gabriel Plautzius

Vidi speciosam

Liturgično besedilo

Vidi speciosam sicut columbam
ascendentem desuper rivos aquarum,
cujus inaestimabilis odor erat in vestimentis ejus;
et sicut dies verni circumdabant eam
flores rosarum et lilia convallium.

Videl sem lepotico

Prevod neznanega avtorja

Videl sem lepotico kot golobico,
ki se dviga nad rečnimi vodami.
V njenih oblačilih je neprecenljiv in dragocen vonj;
kakor spomladanski dan jo obdajajo
vrtne cvetlice in poljske lilije.

Lars Edlund

Gloria

Liturgično besedilo

Gloria in excelsis Deo
et in terra pax hominibus bonae voluntatis.

Laudamus te, benedicimus te.
Adoramus te. Glorificamus te.
Gratias agimus tibi
propter magnam gloriam tuam.

Domine Deus, Rex caelestis,
Deus Pater omnipotens.



Domine Fili Unigenite, Jesu Christe,
Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris.

Qui tollis peccata mundi, miserere nobis;
qui tollis peccata mundi,
suscipe deprecationem nostram.
Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis.

Quoniam tu solus Sanctus,
tu solus Dominus,
tu solus Altissimus.
Jesu Christe.

Cum Sancto Spiritu
in gloria Dei Patris.
Amen.

Slava

Slava Bogu na višavah
in na zemlji mir ljudem, ki so blage volje.

Hvalimo te, slavimo te.
Molimo te. Poveljučujemo te.
Zahvaljujemo se ti
zaradi tvoje velike slave.

Gospod Bog, nebeški Kralj,
Bog Oče vsemogočni.
Gospod, edinorojeni Sin, Jezus Kristus,
Gospod Bog, Jagnje Božje, Sin Očetov.

Ti odjemlješ grehe sveta, usmili se nas.
Ti odjemlješ grehe sveta,
sprejmi našo prošnjo.
Ti sediš na desnici Očetovi, usmili se nas.



Zakaj edino ti si Sveti,
edino ti, Gospod,
edino ti Najvišji.
Jezus Kristus.

S Svetim Duhom
v slavi Boga Očeta.
Amen.

Hugo Wolf

Sechs geistliche Lieder

Joseph von Eichendorff

Einkehr

Weil jetzo alles stille ist
und alle Menschen schlafen,
mein' Seele das ew'ge Licht begrüsst,
ruht wie ein Schiff im Hafen.

Der falsche Fleiss, die Eitelkeit,
was keinen mag erlaben,
darin der Tag das Herz zerstreut,
liegt alles tief begraben.

Ein anderer König wundergleich,
mit königlichen Sinnen,
zieht herrlich ein im stillen Reich,
besteigt die ew'gen Zinnen.

Resignation

Komm, Trost der Welt, du stille Nacht!
Wie steigst du von den Bergen sacht,
die Lüfte alle schlafen;
ein Schiffer nur noch, wandermüd',
singt übers Meer sein Abendlied
zu Gottes Lob im Hafen.



Die Jahre wie die Wolken geh'n
und lassen mich hier einsam steh'n,
die Welt hat mich vergessen.
Da trat'st du wunderbar zu mir,
als ich beim Waldesrauschen hier
gedankenvoll gesessen.

O Trost der Welt, du stille Nacht!
Der Tag hat mich so müd' gemacht,
das weite Meer schon dunkelt;
lass' ausruh'n mich von Lust und Not,
bis dass das ew'ge Morgenrot
den stillen Wald durchfunkelt.

Ergebung

Dein Wille, Herr, geschehe!
Verdunkelt schweigt das Land.
Im Zug der Wetter sehe
ich schauernd deine Hand.

O, mit uns Sündern gehe
erbarmend in's Gericht!
Ich beug' im tiefsten Wehe
zum Staub mein Angesicht!

Šest duhovnih pesmi (izbor)

Prevodi iz arhiva Slovenske filharmonije

Vrnitev

Sedaj, ko vse je tiho
in vsi ljudje že spijo,
moja duša pozdravlja večno luč,
počiva kot ladja v pristanu.



Lažni trud in ves napuh
nikogar ne okrepča,
kar nas čez dan raztresa,
zdaj vse je pokopano.

Nek drugi kralj zdaj čudežno,
s kraljevskimi nameni,
vstopa veličastno v tiho kraljestvo,
v večno trdnjavo.

Resignacija

Pridi, tolažnica sveta, tiha noč!
Ko stopaš z bregov,
ko vetrovi zaspijo;
samo en mornar, utrujen od pota,
poje čez morje svojo večerno pesem
Bogu v čast v pristanu.

Leta minevajo kot oblaki,
zapuščajo me samega,
ves svet me je pozabil.
Tedaj si k meni stopil ti,
ko sem ob gozdnih glasovih
sedel v misli zatopljen.

O, tolažnica sveta, tiha noč!
Dan me je tako utrudil,
morje se že temni,
naj se spočijem od radosti in stiske,
dokler ne vstane večna zora
in razsvetli tihi gozd.

Izročitev

Tvoja volja, Gospod, se zgodi!
Zatemnjena molči noč.
V divjanju vetra vidim
zgrožen tvojo roko.



O, ko boš sodil nas grešnike,
bodi milostljiv!
Pred tabo v bolesti
obraz priklanjam k tlom.

Francis Poulenc

Sept chansons

La blanche neige

Guillaume Apollinaire

Les anges dans le ciel
L'un est vêtu en officier
L'un est vêtu en cuisinier
Et les autres chantent

Bel officier couleur du ciel
Le doux printemps longtemps après Noël
Te médaillera d'un beau soleil
D'un beau soleil

Le cuisinier plume les oies
Ah, tombe neige
Tombe et que n'ai-je
Ma bien-aimée entre mes bras.

A peine défigurée

Paul Éluard

Adieu tristesse,
Bonjour tristesse.
Tu es inscrite dans les lignes du plafond.
Tu es inscrite dans les yeux que j'aime.
Tu n'es pas tout à fait la misère,
Car les lèvres les plus pauvres te dénoncent
Par un sourire.



Bonjour tristesse.
Amour des corps aimables
Puissance de l'amour
Dont l'amabilité surgit
Comme un monstre sans corps.
Tête désappointée.
Tristesse beau visage.

Par une nuit nouvelle

Paul Éluard

Femme avec laquelle j'ai vécu
Femme avec laquelle je vis
Femme avec laquelle je vivrai
Toujours la même
Il te faut un manteau rouge
Des gants rouges un masque rouge
Et des bas noirs
Des raisons des preuves
De te voir toute nue
Nudité pure ô parure parée
Seins ô mon cœur

Tous les droits

Paul Éluard

Simule
L'ombre fleurie des fleurs suspendues au printemps
Le jour le plus court de l'année et la nuit esquimau
L'agonie des visionnaires de l'automne
L'odeur des roses la savante brûlure de l'ortie
Étends des linges transparents
Dans la clairière de tes yeux
Montre les ravages du feu ses œuvres d'inspiré
Et le paradis de sa cendre



Le phénomène abstrait luttant avec les aiguilles de la
pendule
Les blessures de la vérité les serments qui ne plient pas
Montre-toi

Tu peux sortir en robe de cristal
Ta beauté continue
Tes yeux versent des larmes des caresses des sourires
Tes yeux sont sans secret
Sans limites.

Belle et ressemblante

Paul Éluard

Un visage à la fin du jour,
Un berceau dans les feuilles mortes du jour.
Un bouquet de pluie nue,
Tout soleil caché,
Toute source des sources au fond de l'eau.
Tout miroir des miroirs brisés.
Un visage dans les balances du silence.
Un caillou parmi d'autres cailloux
Pour les frondes des dernières lueurs du jour.
Un visage semblable à tous les visages oubliés.
Un berceau dans les feuilles mortes du jour,
Un bouquet de pluie nue.
Tout soleil caché.

Marie

Guillaume Apollinaire

Vous y dansiez petite fille
Y danserez-vous mère-grand
C'est la maclotte qui sautille
Toutes les cloches sonneront
Quand donc reviendrez-vous Marie



Des masques sont silencieux
Et la musique est si lointaine
Qu'elle semble venir des cieux
Oui je veux vous aimer mais vous aimer à peine
Et mon mal est délicieux

Les brebis s'en vont dans la neige
Flocons de laine et ceux d'argent
Des soldats passent et que n'ai-je
Un coeur à moi ce coeur changeant
Changeant et puis encore que sais-je

Sais-je où s'en iront tes cheveux
Crépus comme mer qui moutonne
Sais-je où s'en iront tes cheveux
Et tes mains feuilles de l'automne
Que jonchent aussi nos aveux

Je passais au bord de la Seine
Un livre ancien sous le bras
Le fleuve est pareil à ma peine
Il s'écoule et ne tarit pas
Quand donc finira la semaine
Quand donc reviendrez-vous Marie

Luire

Paul Éluard

Terre irréprochablement cultivée,
Miel d'aube, soleil en fleurs,
Coureur tenant encore par un fil au dormeur

(Nœud par intelligences)

Et le jetant sur son épaule:
«Il n'a jamais été plus neuf,
Il n'a jamais été si lourd.»



Usure,
il sera plus léger,
utile.

Clair soleil d'été avec sa chaleur,
sa douceur, sa tranquillité.

Et vite, les porteurs de fleurs
en l'air touchent de la terre.

Terre irréprochablement cultivée ...

Sedem pesmi

Beli sneg

Prevedel Aleš Berger

Angeli angeli na nebu
en se kot oficir postavlja
en je v kuharja napravljen
in drugi pojejo

Lepi oficir barve neba
dolgo po božiču te bo pomlad
z lepim soncem odlikovala
z lepim soncem pomlad zala

Kuhar goske skubi
sneg nikar ne nehaj
padaj ah zakaj ne objemam
tiste ki jo ljubim.



Zbogom žalost

Prevedel Kajetan Kovič

Zbogom žalost
dober dan žalost
zapisana si v razah na stropu
zapisana si v očeh ki jih ljubim
nisi popolna revščina
ker te najrevnejše ustnice
z nasmehom oznanjajo
dober dan žalost
ljubezen ljubkih teles
moč ljubezni
tvoja ljubkost privre na dan
kot breztelesna pošast
z razočarano glavo
žalost lepo obličje.

V novi noči

Prevod iz arhiva Slovenske filharmonije

Ženska, s katero sem živel,
ženska, s katero živim,
ženska, s katero bom živel,
je vedno ista.
Potrebuješ rdeč plašč,
rdeče rokavice, rdečo masko
in črne nogavice.
Razlogi, dokazi,
da te vidim popolnoma golo.
Čista golota, sama sebi okras.
Prsi, o moje srce.



Vse pravice

Prevod iz arhiva Slovenske filharmonije

Posnemaj
cvetočo senco visečega cvetja spomladi
najkrajši dan leta in eskimsko noč
agonijo jesenskih sanjačev
vonj vrtnic in modro perilo
na jasi svojih oči
pokaži pustošenje ognja
njegova navdihnjena dela
in raj njegovega pepela
abstrakten pojav boreč se s kazalci na uri
rane resnice in neupogljive prisege
pokaži se

lahko greš ven v kristalni obleki
tvoja lepota traja naprej
tvoje oči razsipajo solze nasmeha in nežnosti
v tvojih očeh ni skrivnosti
in ni meja.

Lepa in podobna

Prevod iz arhiva Slovenske filharmonije

Obraz ob koncu dneva,
zibelka v uvelem listju dneva.
Šopek deževnih oblakov,
skrito sonce,
izvir vseh izvirov na dnu voda.
Ogledalo vseh razbitih ogledal.
Obraz v ravnovesju tišine.
Kamen med drugimi kamni,
ki bo uglasil še zadnji svit dneva.



Obraz podoben vsem pozabljenim obrazom.
Zibelka v uvelem listju,
šopek deževnih oblakov.
Skrito sonce.

Marie

Prevedel Aleš Berger

Kot punčka si že tu plesala
plesali boste babica
mazurka je privzdigovala
Marie kdaj pridete nazaj
da sleherni bo zvon pozvanjal

V molk zagrnjena je maska
glasba sliši se iz daljav
kot da z nébesa prihaja
jaz ljubil bi vas ampak ljubil ravno prav
in moja bol je sladostrastna

Po snegu grejo ovce mimo
kosminke volne in srebra
vojaki tudi kaj le nimam
le zase svojega srca
nestalnega še več recimo

Le kam gredo zdaj tvoji lasi
kot kodrci iz morskih pen
le kam zdaj lasi tvoji dlani
ki so kot listje na jesen
ki se osipa pod priznanji

Stopam zraven teče Sena
staro knjigo imam s seboj
moja žalost je kot reka
nikdar ji ne presahne tok
kdaj vendar bo že konec tedna
Marie kdaj pridete nazaj



Lesket

Prevod iz arhiva Slovenske filharmonije

Zemlja brežhibno obdelana,
medena zora, sonce v cvetju,
tekač, ki ga neka nit še vedno vleče v spanec.

(Jedro vseh modrosti.)

In ko si ga zavihti čez ramo:
»Še nikoli ni bilo tako novo,
še nikoli ni bilo tako težko.«

Lažje bo,
oderuštvo,
korist.

Jasno poletno sonce s svojo toploto,
svojo mehkobo, svojo spokojnostjo.

In hitro se nosači rož
v zraku dotaknejo zemlje.

Zemlja brežhibno obdelana ...

slovenska filharmonija



Slovenska filharmonija – Academia philharmonicorum



@SFilharmonija



@slofilharmonija

Če želite prejemati redna e-obvestila o programu Slovenske filharmonije, sporočite svoj e-naslov na **info@filharmonija.si**.

Koncertni list Slovenske filharmonije

Nazaj v prihodnost,

koncert ob 30-letnici Zbora Slovenske filharmonije

Izdala: Slovenska filharmonija

v. d. direktorja in umetniškega vodje OSF: Matej Šarc

v. d. umetniškega vodje ZSF: Gregor Klančič

Avtorica spremnega besedila koncerta,

urednica življenjepisa in besedil skladb: Katarina Šter

Jezikovni pregled: Ana Kodelja

Oblikovanje in prelom: Vlado Trifkovič

Fotografija na naslovnici: Dražen Štader

Ljubljana, marec 2021

Partnerja:

NOVA Lastra

GLASBENI BUTIK

Urška Cerar Kramar, s. p.

S & S

SALON KLAVIRJEV

Silič in sinova

Slovenska filharmonija
Orkester Slovenske filharmonije
Zbor Slovenske filharmonije

Kongresni trg 10
1000 Ljubljana
T +386 1 2410 800
F +386 1 2410 900
E info@filharmonija.si
www.filharmonija.si

Ustanoviteljica Slovenske filharmonije je Vlada Republike Slovenije.
Dejavnost Slovenske filharmonije financira Ministrstvo za kulturo.